

Večja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . 42—
četrt leta . . . 21—
za mesec . . . 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . 50—
za četrt leta . . . 26—
za mesec . . . 9—

Jugoslavavij

Na plačane naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.

— pošiljajo

Plakano do
op. 1 mm
cer 1 mm
širok prostor za enkrat
40 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 18. Telefon
št. 860. — Upravištvo je na Marjitem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka večja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisli
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Resni problemi.

VI.

Z ozirom na bližajočo se trgovske pogodbe s tujimi državami je potrebno že sedaj opozoriti vlado na to, da se morajo gotove stroške našega pridobitnega gospodarstva pri sklepanju trgovskih dogovorov čuvati, da se ne bo potem osredna vlada v Beogradu izgovarjala, da ni bila prej opozorjena.

Pred vsem se mora čuvati lesna industrija in trgovina. Od njih ima zaslužek najmanj 5000 naših delavcev in uradnikov in je tesno tesno proučeni ena najvažnejših eksportnih proizvodov in morda najvažnejši pri pomoči za izboljšanje naše valute.

Zelo važna je tudi usnjarska in čevljarska industrija. Vsled izgube Temešvarja ostanejo Jugoslavijski samo še večje tovarne za čevlje v Sloveniji, predvsem v Trzinu. To varna za usnje Voschnag v Sošanju je največja v državi. Izročitev te industrije inozemski konkurenci bi odjedlo tisočim zaslužek in bi pripravilo državo ob lepo razvijajočo se produktivno stroko.

Tovarne za železne in jeklene izdelke v Jesenicah so spadale k največjim podjetjem te vrste v prejšnji Avstriji. Razen tega so še večje fabrike v Ravneh, Strahin in precejšnje železarnice v Kropi, Kamni gorici in drugod. Tudi v tej stroki ima za služka nad 1000 delavcev. Specijalne predmete, ki jih izdelujejo te tovarne, ni smeti žrtvovati v korist inozemskemu kapitalizmu, ki bo imel tak milijone za služka v onih kovinarskih strokah, ki se v Jugoslaviji ne izdelujejo.

Kemična industrija je zasto-pana s tovarnami na Spod je Štajerskem (Hrastnik, Celje, Š. stanj, Ruše) in v Ljubljanski okolici. Izdeluje razne kemične proizvode tako dušikove snovi, kisline, soli, umetna gnojila, kjeji t. d. Ta industrija se je v zadnjih letih močno razvila in bo postala ob umni gospodarski politiki stalen vir državnih dohodkov. Vsled tega tudi nje smeti žrtvovati posebno z ozirom na velik pomen, ki ga ima izdelovanje umetnih gnojil za poljedelstvo. S m

spadajo v širšem smislu tudi tovarne za barve v Ljubljanski okolici in Mozirju. Tudi o njih velja prej povedano.

Prezreti se ne smejo tovarne za steklo v Zagorju in Hrastniku. Sicer so bile opremljene in prirejene za eksport v Ogrsko in Romunijo. V zadnjem času so se prilagodile doma-čim potrebam in bodo s časoma krile večji del potrebščine inozemskega trga, v onih strokah, ki gredo v velikih množinah. Tudi ta vrsta industrije naj se lahko misli ne prezre.

Slamnikarstvo je sicer malo uvaževana industrijska panoga a Sloveniji je ona pokrajina, ki ima razme-roma s številom prebivalcev največje slamnikarske tovarne ki so koncentri-rane v Domžalah in okolici. Izdelki slamnikarske industrije, so se posil-jali že pred Avstrijo v veliki meri v inozemstvo in krepili plačilno bilanco. Tudi na to stroko naj se ozira.

Radi pomanjkanja časa in prostora ni mogoče naštetati še nadaljnjih strok naše velike in male obrti, katerih inte-resi naj se ču a o n. pr. korenike tekstilne industrije, mlinar-stva, papirništva in podobno. To tudi ni bil namen teh vrst; šlo je edino za opozoritev in misli glede smeri bodoče trgovske politike z inozemstvom. V obse velja kot pravilo, da je favorizirati pri trgovskih pogodbah samo one izdelke tujezemsko industrije, ki se pri nas ne izdelujejo oziroma glede katerih ni upati, da bi jih v doglednem času mogla naša indu-strija na lastnem teritoriju v dovoljni meri ali pa v primerni obliki iz-delovati. In teh bo še vedno dosti veliko število.

Franjo S:

Avstrijska renta in vojno posojilo.

Ldu je priobčil nekakšen izvleček o finančnih določbah, ki tvorijo del mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo. To besedilo se odlikuje, kakor doslej še vsa poročila iz Pariza, po svoji ne-jasnosti. Sklepati se da vendar na-štopno.

Pariška konferenca loči dolgove v dve vrsti: predvojne in vojne.

Prvi — predvojni dolgovi — se bodo glasom teh poročil razdelili med države, nastale na teritoriju bivše Avstro-Ogrske po gotovem ključu, na podlagi državnih dohodkov v letih 1911—1913, ki jih smatra konferenca v Parizu „za pravično merilo dela-zmožnosti teh ozemelj“. Ti dolgovi stoje pod kontrolo „obnovitvene komi-sije“, ki ima mandat izvršiti ukrepe pariške konference. Lastnikom pred-vojnih rent bi se torej po teh dolo-čilih ne bilo bati nobene izgube, niti na obrestih. Vendar pa stoji v poročilu tudi opazka, da pripadniki narod-nostnih držav, ki so lastniki državnih posojil (tedaj tudi predvojnih rent), nimajo ničesar terjati od Nemške Av-strije, ampak samo od „onih“ (menda svojih?) držav. Ta opazka je čisto nejasna. Zdi se pa, da loči pariška konferenca vendarle imetnike rent na dve vrsti: na podanike antantnih in nevtralnih držav, katerim se bodo predvojne rente brez pogojno pol-no honorirale — zato jamčijo so-lidarno vse narodnostne države, vstevši Nemško Avstrijo; in na pri-padnike narodnostnih držav, bivše podanike Avstro-Ogrske, ki se naj glede honoriranja predvojnih rent zmenijo s svojim finančnim ministrom, nimajo pa za eventualni primankljaj ničesar terjati od Nemške Avstrije, in še manj seveda od drugih narod-nostnih držav. Glede teh bi se torej „obnovitvena komisija“ nekakšno od-povedala kontroli. Žd v Švici, ki ni od vojne ničesar pretrpel, seveda ne sme tudi sedaj ničesar izgubiti; že itak udarjene in izmозgane narodnostne države pa naj gledajo same, koliko morejo svojim podanikom plačati. Tudi pariška pravica ima zvezane oči!

Pogrešamo določbe, kako se naj izvede razdelitev rent na posamezne narodnostne države. Verjetno je, da se bodo odredil popis v posameznih državah se nahajajočih rent, in da se bodo potem te nostrificirale potom žigosanja. Vsekakor bi bilo z ozirom na široke mase lastni-kov predvojnih rent dobro, da

se čimprej priobči autentični tekst v francoskem jeziku (in v slovenski prestavi) v vseh časopisih, in da izda finančno ministrstvo čimprej direktive glede popisa rent. Dosedaj ne vemo za drugo odredbo, kakor za to, da je začasno vsako honoriranje ku-ponov ustavljeno.

Jasnejši je tekst glede druge vrste dolgov t. j. glede vojnih posojil. Kakor je bilo pričakovati, pa so te določbe za lastnike vojnih posojil precej ne-ugodne. „Vojna posojila se žigosajo. Za vojna posojila na svojem teritoriju nimajo narodnostne države — izvzemši Nemško Avstrijo, ki mora plačati vojna posojila, nahajajoča se na njenem ozemlju — nobenih obveznosti. Za vojna posojila v prejšnjem inozemstvu je odgovorna Nemška Avstrija.“ Tako oficijelni tekst.

Nemška Avstrija mora tedaj — seveda polno — plačati, oz. prevzeti v plačilno obljubo vojno posojilo v prejšnjem inozemstvu, razen tega pa tudi vojno posojilo svojih podanikov — po kakšnem kurzu, ni rečeno. Druge narodnostne države so glede vojnega posojila sploh brez vsake obveznosti; njih podaniki pa tudi ni-majo regresa proti Nemški Avstriji.

Naši jugoslovanski lastniki vojnih posojil bodo tedaj po vsej priliki vse izgubili. To je sicer zaslužena kazen, v kolikor gre za pregoreč avstrijski patriotizem. Ti avstrijski patrijoti naj si sedaj z vojnim posojilom tapecirajo svoje sobe, kakor svoj čas Francozi z „assignati“ — saj slike na vojnih posojilih so lepe! — Nekaj pa bode le treba storiti glede vojnih posojil, ki so jih podpisali nerazsodni ljudje, zapeljeni od agitacije in pod pritiskom vladnih funkcijonarjev. Tem revežem, osobito glede malih zneskov, treba pomagati! Vsaj deloma bo pa treba honorirati tudi vojno posojilo, katero so pod pritiskom avstrijske vlade pod-pisali denarni zavodi, javne korporacije in varuhi mladoletnih otrok. To bi se najbolj zgodilo potem zamenjave z novim jugoslovanskim državnim po-sojilom proti nizkim obrestim in na dolgo dobo let. Seveda naj bi se ta

VLADIMIR LEVSTIK.

38 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Glej, tudi on, eksclenca, predstavnik tisočletne tiranije, se je zgrudil v zankah vseobčnega pohujšanja, priznava svoje nemoč, primoran slediti čarodejevemu biču... Nič, nič ne bo stalo neokrnjeno in čisto v uri poslednje sodbje!

Preostajal mu je le še Viktor Mahnè. In grof ni pomislil nanj. Ali je bil tako gotov svoje moči, tako poln vere v neodoljivost svojega zapeljevanja? Ali je gradil nemara poseben račun na tega »tribuna zatiranih«, ki je vodil izkoriščano trumo že leta in leta v boj »zoper kapitalizem, militarizem in birokratizem«, ne da bi bil prizadejal kateremukoli teh treh sovražnikov le najmanjšo škodo?...

Mirno, skoraj kroko in pomilovalno, se je ozrl na predsednika, omahujočega v svojem blazinjaku in lovečega ravnotežje pod gigantsko težo zgodovine, ki da je bila posvetila v svoj »izvršujoči organ«.

»Verjamem,« je izpregovoril, kakor bi stopal bog z Olimpa »rad verjamem, eksclenca, da so vas presunile te velike reči... Prepuščam vas vašim mislim in jim želim obilnega sadu.«

»Mari že odhajate?« je zamrmral plešec z gla-som, v katerem je trepetalo strmenje, nedoumevanje in babjeveren strah. »Ne hodite od mene, svetlost — ah, saj si ne upam, saj ne vem, kako bi vas na-

govoril... Prevzelo me je in vrti se mi v glavi; dajte, razsvetlite mojo omejenost — pokažite mi jasno pot!«

»Več vam ne morem povedati; ni je opravičbe pred večnostjo za tistega, ki bi odkril poslednjo tajnost nepoklicanim očem... Verujte in služite, da boste poplačani; toda dvizajte se, ne tratite niti minute, zakaj ura nas vseh se bliža!«

S temi besedami je odšel; vrata so se neslišno zaprla za njim, in eksclenca, ki je stoprav še slišal njegov apostolski glas, je plašno dvignil oči, pogledal okrog sebe ter spoznal, da je sam.

»Ali sem sanjal?« je zamrmral, brisoč si čelo in boreč se s težko omotico, ki mu je tiščala na možgane. »Saj ni mogoče... In vendar — tam leži še ogorek grofove havane; evo, tu je njegova karta, ki so mi jo prinesli! Resnica je... Tak kako po-tem... zakaj, čemu? Ali je čarovnik, ki se norčuje iz ljudi ter jih goni po svoji volji?« Vsakovrstne pustolovščine, ki jih je bil bral o starodavnih ma-gijicah in »rožnih križarjih«, so mu prihajale na um; najrajši bi si bil dopovedal, da ga je grof hipnoti-ziral, uklel ga v minuto gorostasne sugestije, ki iz-gubi veljavnost, kakor hitro se mu doobra zdrami um. »Toda ne,« si je zaklical zdajci, »vse je bilo tako stvarno in jasno, vse pomnim, od besede do besede — zdi se mi, kakor bi ga čul še ta hip; ni mogoče, da ne bi bil mislil zares...«

Zares! Kaj hoče grof potemtako od njega? V goreči želji, storiti čimprej po njegovem »ukazu«,

se je pogreznil v to misel. Določena mu naloga se je risala izprva le kot nekaj ogromnega, nejasno drznega in vzemirljivo brezobličnega; omamljala ga je ter netila njegovo podjetnost vse dokler ni našel imen za razne točke v programu. Tedaj pa je začutil mahoma nekaj iztreznjujočega in tujega, kakor brizg mrzle vode.

»Če ga razumem prav,« je pomislil, naporno bulječ z očmi v cesarjevo sliko na steni, »mi sve-tuje, naj ne drezam le v eno smer: vsa prizadevanja političnega življenja, vse strasti in pohlepe strank je treba podpirati, gnati do viška, speljati čez mejo preudarka in pametnih računov. Tam gori potre-bujejo babilonske zmcede — aha! Dobra stvar zahteva vsesplošnega kvasa, da si tem laglje podjarni svet in zgradi svojo trdnjavo na veke; izvrstno! Bilo bi nekaj podobnega kakor stari Bizantij ali samodržstvo carja... Toda kaj naj počnem v ta namen, kje naj kurim, koga moram podpirati? Grof pravi kratko in jasno, da naj se izpostavljam za temne življe... „sub-verzivne elemente“, ki so, tudi postavljeni v račun; naprimer za socialiste in veleizdajniške srbofile. Po-temtako bi moral semo prelistati policijske arhive in bi takoj izvedel, koga naj stisnem na svoje srce! Hm, hm... Socialiste, ki hočejo odpraviti kapita-lizem, čeprav sloni na njem ves pojem države?«

(Dalje prib.)

zamenjava ne izvršila po nominalu, temveč po emisijskem kurzu raznih vojnih posojil, vpoštevati bi se morala današnja vrednost krone, in odbilo bi se še lahko nekaj odstotkov za koleke.

Kje je pravi vzrok mariborskih dogodkov.

O pobuni, ki se je vršila v noči od 22. do 23. julija, smo prejeli sledeči dopis: Uradni krogi poudarjajo, da tiči neposreden vzrok razburjenja, ki je imel za posledice pobuno mariborskega vojaštva, znižanje dnevne plače. To ni res. Vsak vojak ve, da se denar ne koplje iz zemlje. Čim večje plačilo dobi vojak, tem večje davke morajo plačevati njihove rodbine. Vzrok nezadovoljnosti je treba iskati drugod. Zaslži naj se moštvo mariborske garnizije in marsikaj bo jasno. Krivično in nepošteno je, dolžiti naše vojaštvo, da je dostopno neumnim boljševiškim idejam. Slovensko vojaštvo se zaveda svojih državnih in narodnih dolžnosti in ve, da je boljševizem smrt našega naroda in naše države. Dobijo se posamezni nezadovoljnejši, toda za te je treba poskrbeti, da pridejo na ta ali oni način do spoznanja, če treba tudi s strogo kaznijo. Da se resnica prav spozna, naj navedemo za danes par slučajev, ki bodo osvetlili prave vzroke nezadovoljnosti med vojaštvom. Pri nekem mariborskem polku služijo oficirji, ki razven par častnih izjem niso vredni, da prebivajo na naši lepi jugoslovanski zemlji. Pri tem polku se je tudi začela „pobuna“. Zakaj? Neki višji oficir se je izrazil ob priliki sledeče: Najraje mati krepca, ki bolega že 18 let in krava umre! Take in podobne stvari so se razširile seveda med moštvo, ki je pripravljeno braniti domovino, in vzbudile nezadovoljnost. Da so ostali pri polku oficirji, ki so bili preje, ne bi se zgodila nobena pobuna. Višji podoficirji so s svojim avstrijskim nastopom mnogo pripomogli do splošne nezadovoljnosti. Ali je to jugoslovanski podoficir, ki poje v svoji spalnici z nemškimi dekletki nemške nacionalne pesmi? Tukaj je treba iskati hujšake in razširjevalce boljševizma; za vse to in še marsikaj drugega, je dovolj prič na razpolago.

Vojaška oblast naj zasliši moštvo narodne armade in bo kmalu spoznala, da je avstrijski duh pravi vzrok pobune in smrti vsled znanih mariborskih dogodkov.

Denarna zadrega madžarskih komunistov.

V kako silni denarni stiski se nahaja sedanja madžarska komunistična vlada, kaže sledeči resnični dogodek. Te dni je madžarska vlada poklicala nekoga znanega monakovskega trgovca s starinami, da bi mu prodala večjo množino starih umetnin. Ko bi se morala kupčija že skleniti, je vprašal

ljudski komisar, ki je osebno vodil pogajanja navedenega trgovca, koliko bi se dalo dobiti za krono sv. Štefana. Ker je ta kot veččak vedel, da imenovana krona nima posebne materialne vrednosti — kot starina bi pa dosegla svojo ceno le potom javne dražbe, je izjavil, da bi se ta kupčija ne mogla skleniti pod roko. Ljudski komisar je nato odgovoril, da mora o stvari najprej govoriti s svojimi tovariši — da pa bi se v slučaju, da bi prodaja vrgla kakih 100.000 frankov francoske ali švicarske valute, ne ustrašili niti javne dražbe. Monakovski trgovec si je pustil ponudbo po notarju uradno protokolirati in potrditi — potem pa se je odpeljal, ne da bi hotel s komunistično vlado skleniti sploh kako kupčijo.

Blagoslov boljševizma na Madžarskem.

Kako izgleda pod boljševističnim režimom na Madžarskem, si približno lahko predstavljamo po poročilu, ki ga o svojih doživljajih podaja neki podanik Nemške Avstrije v „Marburger Zeitung“. — Iz poročila posnemamo sledeče:

Preoblečen v uniformo rdeče garde sem se seznanil z nekim častnikom iste in se peljal z njim na neki lokomotivi v Budimpešto. Tu sem taval tri dni po cestah, da sem spravil v red svoje potne papirje. Utis, ki ga je napravila na me Budimpešta, je bil skrajno žalosten. Na cestah se vidi zelo malo ljudi in ti hodijo obupani in slabo oblečeni okoli. Skoro vse trgovine so zaprte, ker radi opetovanih rekvizicij in plenitev ni blaga. Lakota je v mestu dosegla že precejšnjo stopnjo in moral sem se vsak dan nastavit v svojem hotelu, da sem dobil nakaznico za obed, na katero sem potem dobil edino eno porcijo kislega zelja za horentno ceno 22 K.

Do mojega odpotovanja bi moral čakati še 8 dni. Skušal sem seveda za vsako ceno zapustiti Budimpešto, prejkorej za hrbtom in dospeti po železnici vsaj do meje. Pridružil sem se torej nekemu krdelu rdeče garde — bili so sami dunajski postopači, ki so prišli svoj čas na Ogrsko, da branijo komunizem, ki pa so sedaj — v svojem srcu že popolnoma „beli“ — ušli iz rdeče armade in katere je gnala sedaj na kolodvor ista težnja, kot mene — odkuriti jo čimprej čez mejo svetega madžarskega komunizma. Šli smo skupaj na vzhodni kolodvor — izvošček je zahteval 300 K — in smo srečno dobili prostor v vlaku proti Kiralyhyda. Med vožnjo se je zabavala družba s tem, da se je skušala na različne načine iznebiti „belega“ denarja (25 in 200 kronski bankovci, ki so na eni strani nenatirjeni in zato beli). „Španali“ so se na ta način, da so na beli strani 200 kronskega bankovca narisali s svinčnikom potrebne črte in tako igrali — kdor je dobil igro je lahko spravil še bankovec, pri čemur se je cela družba ironično smejala. Nameravali so priti z vlakom do Brucka in niti ponoči na kak način čez mejo, kar se jim je

menda tudi posrečilo. Jaz sam pa sem se moral v Kiralyhydi podvreči še večim strogim revizijam, predno sem končno lahko v Brucku prestopil mejo. Ko sem imel most čez Litvo enkrat za seboj, se mi je iztrgal iz prsi globok zdihljaj olajšanja. Napolnjevati so me isti občutki, kot jih občuti vsak, ki se mu posreči priti iz Madžarske — občutki, da sem zapustil deželo, v kateri so vsi ljudje ponoreli.

Mirovna konferenca.

Bolgarsko obmejno vprašanje.

Ldu Pariz, 31. julija. (DunKU-Brezlično). Domneva se, da bo najbrže sprejet predlog, da se Tracija razdeli in zapadni del prideli Grški, Bolgariji pa se dovoli izhodišče k Egejskemu morju. Amerikanska komisija se sklepu ostalih velevalosti ne bo protivila, ako pride med njimi do sporazuma v tem vprašanju. Grki so si pridobili podporo Angležev in Francozov in uklenili odpor Italije. Srbskim teritorialnim zahtevam se zadosti na stroške Bolgarije. Dobrudža pripade Rumunski.

Politični pregled.

p Koroška deželna vlada splet-kari zopet proti Jugoslovanom. Dunaj, 31. julija. (Ciu) „Der neue Tag“ poroča: Glede ljudskega glasovanja si koroška deželna vlada prizadeva, da izprazni Jugoslovani ne-le severni pas, nego tudi južni, in da se izvrši glasovanje brez sovražnega pritiska. Dalje se dozdeva deželni vladi iz narodnih, gospodarskih in zemljepisnih razlogov potrebno, da se preloži meja med severnim in južnim pasom na črto, ki teče ob Dravi, da bi, ako pride južni pas Jugoslaviji, ne bila meja tako nenaravna, da bi ležala vodovod in elektrarna mesta Celovca v inozemstvu. Koroški zastopniki v St. Germainu (dr. Wutte in Schumi) so bili obveščeni, da te zahteve zastopajo. Stvarna škoda, ki so jo povzročile jugoslovanske, zlasti srbske čete, znaša po dosedanjih približnih cenitvah, ki gotovo niso previsoke, 12 do 15 milijonov kron.

p Švica proti boljševikom. Bern, 31. julija. (DunKU) Švicarska brzojavna agentura poroča, da je ljudski odbor za inicijativo proti boljševizmu izročil v zvezni pisarni spomenico, podpisano po 14.000 državljanih, ki zahtevajo, da se mora v zvezno ustavo sprejeti nov člen, ki nalaga zvezi dolžnost, da dá aretirati vsakega švicarskega državljana, ki bi ogrožal varnost dežele. (Ldu)

p Splošna stavka v Švici. Bazel, 31. julija. (Dun. KU). Švicarska brzojavna agentura poroča: Zavezni svet je na prošnjo bazelske vlade za nocoj pripravil en polk vojaštva. Bazelska vlada je prepovedala točiti alkohol pod kaznijo do 300 frankov. Do sedaj se je večina strokovnih organizacij odločila za splošno stavko. Demonstracijski sprevodi korakajo po cestah, Trgovine so začasno

še odprte, časopisi ne izhajajo, cestna železnica je ustavljena.

p Grof Czernin in mir. Razkritja posl. Erzbergerja v nemški narodni skupščini o separatnem miru Avstrije so vzbudila splošno senzacijo. Tudi nekdanji zunanji minister grof Czernin se je čutil poklicanega, osvetliti vse ukrepe Avstro-Ogrske glede separatnega mira v letu 1917. Grof Czernin zatrjuje, da je sestavil posebno pismo v mesecu aprilu l. 1917. Anglija sedaj izjavlja, da so bili Czerninovi pogoji odnosno vsebina njegovega pisma znani angleškemu ministru šele julija 1917 in da so bili tedaj vsi angleški ministri mnenja, da je nezmislno se pogajati z Nemčijo.

p Odločna izjava Bela Kune. Dunaj, 1. avgusta. (DunKU) Listi poročajo: Pogajanja madžarske budimpeštanske vlade s poslanikom Böhmom in voditelji socialnih demokratov do sedaj niso uspela. Poslanik Böhm je na konferenci sporočil Beli Kunu zahtevo entente, da Bela Kun prostovoljno izroči državno vodstvo vladi, katere bi bila sestavljena iz socialno demokratičnih in meščanskih slojev. Kun je to zahtevo z izjavo: Madžarska ostane sovjetska in ne meneč se za vse grožnje, bo delavstvo branilo do poslednje kaplje krvi poslednje ostanke tega sistema. Ta odgovor je bil sporočen ententnim zastopnikom. Konferenca se danes nadaljuje. (Ldu)

p Bela Kun pred padcem. Dunaj, 31. julija. Med sovjetsko vlado v Budimpešti in zastopniki entente so se vršila važna posvetovanja. Ententa zahteva odstop sovjetske vlade. Za dne 5. avgusta je sklicana seja vseh svetovetov, na kateri se odloči o predlogih entente. Ententna mislija je predloge sporočila v Pariz.

p Vatikan še ni priznal naše države. Iz Zagreba javljajo: Ministr. predsedn. St. Protić se je izjavil napram hrvatskim častnikom o namenih svojega potovanja v Zagreb in je izjavil glede afere škofa Akšamovića, da smatra za potrebno, da se vzdržujejo z Vatikanom dobri stiki; položaj pa otežkočuje dejstvo, da Vatikan ne priznava še doslej naše države.

p Francoski socialisti proti mirovni pogodbi. Berlin, 1. avgusta. (Dun. KU). „Deutsche Allgemeine Zeitung“ poroča iz Curiha: Francoska oficijelna socialistična stranka je sklenila, da bo glasovala proti mirovni pogodbi. (Ldu.)

Pokrajinske vesti.

kr Pliberk — Bleiburg. Na našo notico glede nemškega poštnega pečata nam javlja poštni in brzojavni urad v Pliberku, da je že pred daljšim časom naprosil pošto ravateljstvo za 3 nove poštne pečate, da pa jih do danes še ni dobilo, ker radi teh ničnih ovir ni mogoče ustreči vsem uradom naenkrat. V uradu se nahaja do sedaj le en sam slovenski pečat, pa se mora urad vsled preobilice dela od slučaja do slučaja posluževati še nemških pečatov.

Milan Skrblnšek:

Igralec in kritika.

(Konec.)

Naša kritika, to opažam že leta in leta, ne pomisli namreč skoraj nikdar, da se je igralec baval s svojo vlogo vendar zelo temeljito, da je preobrnil in premislil vsako besedico, vsak zlog, in da ima čisto gotovo svoje vzroke, če kaj prinese tako, kar se zdi kritiki na prvi hip nepravilno. Treba je torej igralcu verjeti, se malo bolj poglobiti v njegov jaz in mu slediti. Gospod Šest je namenoma ostal v vseh petih likih si „soroden, enoličen in enak“, in mu kot pravemu igralcu sploh na misel ni prišlo, izriniti to priliko za efektno igro, za frapantno varijetno spremembo maske in značaja, saj je vedel, da je to pet lic enega in istega človeka. To ni — „Amnestija“! Szabo si mora ostati

v teh petih licih popolnoma podoben, le obleka, ki mu jo predpisuje poklic, izraz obraza in pa vedenje, ki sta tudi posledica poklica, se morajo izpremeniti, in to se je tudi v čisto pravi meri zgodilo. Več bi bilo preveč, hlastanje po — efektu.

In zdaj h gospodu Bratini. Moj bog, zakaj vendar ne poveste temu igralcu onega, kar ste gotovo vsi opazili, če že mislite, da je igralcu za hvalo. Ali ni naravnost imenitna njegova naravna govorica? In kako je mogoče sploh trditi, da ni bil v tej vlogi dober. Bil je zelo dober. Par nerodnosti, brez naraščajoče linije, ali vse to še pride. Samo ne zamerite ga. Ali ne samo govorica, vsa njegova igra, če spregledamo onih par omenjenih nerodnosti, je blagodejno naravna, kako dobra v tem oziru je bila na primer ona ocena v restavraciji, kako resnično je to, da se je v tem prizoru vedno „napol obračal od

svoje soproge, kakor da bi njegove besede ne bile namenjene njej, temveč častnikom ob oknu“, kakor je čisto dobro opazil eden izmed poročevalcev, a je to grajal, namesto da bi videl v tem dobro premišljeno — od igralca in življenja vzeto potezo. Ali nima človek navade, gledati v tla ali kvišku ali kam v stran, če komu kaj očita, a si pri tem ni docela v svesti, če oni tudi res zasluži to očitjanje. In ni li Kelemenova ljubosumnost nekaj, kar sioni le na domnevanju, ali ne veste, da govoril je zato, da bi si lajšal ob njenih odgovorih srce? Kaj more zato, če se pri tem pogreza le vedno globlje v močvirje ljubosumnja, to je pač usoda takšnih ljudi. „Igral je bolj prepirljivca nego ljubosumnega moža,“ pravi drugi poročevalec. Ne, igral je ljubosumnega moža, a napravil je vtis prepirljivca, ker odgovori žene niso bili zadovoljivi. Igralec vendar dobro premisli svojo vlogo in

ve kaj hoče in to kar hoče tudi vstvari. Saj ne živimo več v časih onega diletantizma, ko se je igralo le tako tja v en dan in se je temu „posrečilo“ in onemu ne.

Če kritika hoče, da bo igralec bral njene razprave vsaj z zanimanjem, naj bo vestna, zelo, zelo vestna, če ne, je vse njeno delo zastonj. Mogoče bi igralec potem vendar našel v njej kakšno besedo, ki bi mu kaj povedala, in takšna kritika bi bila za občinstvo podučljiva, namesto da razdira in bega.

Prepričam sem, da bi takšne protikritike, ki bi včasih morda celo izzvale daljšo debato, zelo mnogo pripomogle k razbistritvi pojmov o oderski umetnosti. „Gledališki list“, ki se menda ima ustanoviti s prihodnjo sezono, bi bil pravi kraj za takšne polemike. Z nado na to plemenito vojno zaključujem.

kr **Pilberk**. Prijeli smo sledeči dopis: Prosim Vas za ljubeznivost, objaviti v Vašem cenj. listu sledeče: Ni res, da je moja trgovina nemškutarska, res pa je, da smo bili vedno zavedni Slovenci. Če je moja hčerka res kedaj izgovorila kake besede, ki bi lahko žalile slov. narodnost, je to storila ali v šali, ali je pa dotičnik ni razumel. Terezija Zobec trgovka.

kr **Iz Domžal**. Kakor je že marsikomu znano, nahaja se v Domžalah obilo Tirolcev Nemcev, ter drugih pri-vandranih Svabov. — Ti gosposde so bili po ustanovitvi Jugoslavije nekaj časa še precej mirni, ter se kazali proti nam Slovencem kot najboljši Jugoslovani. Danes ni več tako, sedaj jim je začel rasti greben, postali so arogantni in obnašajo se, kakor da bi bili na svoji domači zemlji. — Zadnji čas naselilo se je tukaj tudi več družin iz Nemške Avstrije odpuščenih železničarjev, katerih žene so zagrizene Nemke. Ako greš čez dan po svojih opravkih ali na večer na izprehod, slišiš večinoma samo nemško blebetanje, in to tako izzivalno, da te zaboli v srce, in se moraš vprašati, si li v slovenskih Domžalah ali ne? Najbolj glasni in izzivalni so gotovi gosposde, ki prosijo za razne službe v Jugoslaviji, in pa sinovi tirolskih tovarniških delavcev, ki cel ljubi dan postopajo, na večer pa brez cvenka in žvenka po domžalskih ulicah izzivajo. Med te izzivače moramo pa še šteti razne tirolske „punčke“, ljubice bivših avstrijskih častnikov in pa neko bivšo nemško učiteljico, katera oče je baje še danes višji uradnik pri drž. železnici v Ljubljani, vzlic temu da je zagrizen Nemec. Deutschmann. — Ravno isto opaziš, ako prideš v neko gostilno v Domžalah ali pa v eno drugo izven Domžal na poti proti Ljubljani. — Tam nanaletiš na kopico teh nemških privadrovcev, ki od gostilničarja neposvarjeni, udrihajo čez Jugoslovijo. Imena teh dveh gostilničarjev zaenkrat zamočimo, ako se pa ne poboljšata, jih v kratkem objavim z imeni, da bode potem znano kaka „zavedna“ Jugoslovana sta. — Vam g. gerent pa svetujem, ukrenite potrebno, da se pri nas v teh lepih Domžalah rešimo te švabske kuge, in da zadeva Kurthaler ne bode zaspala. Ako pa Vam ni mogoče to ukreniti, pa preskrbite na merodajnem mestu, da se gotove osebe brezpogojno prej ko mogoče pošljejo tja, kamor jih žene srce.

Domžalčan.

kr **Stanovanjska beda v Mariboru**. O tem se je že toliko razpravljalo in pisalo, da bi morala ta mizerija biti vsaj nekoliko ublažena. Ali temu ni tako. Izmed večih slučajev omenimo za danes le, da je magistrat upravitelju mariborske bolnice R. Z., samcu, ki ima v bolnici krasno službeno stanovanje, nakazal stanovanje z dvema sobama nekje v Karnerjevi ulici. Upravitelj R. Z., do prevrata eden najzagrizenjših mariborskih nemškutarjev, ki še sedaj strupeno sovraži vse kar je slovenskega, naj stanuje v stanovanju, ki ga ima v bolnici, gre pa lahko tudi v Nemško Avstrijo, kamor spada ali pa na svoja posestva. Stanovanje ljudem domačinom, ki so na cestil — Zahtevamo, da stori mariborski magistrat takoj svojo dolžnost, sicer pridemo z drugimi podatki.

kr **Rogaška Slatina**. Sezona na našem lepem državnem letovišču je v teh dneh dosegla svoj višek. Letovišče je polno in življenje zelo živahno. Naši jugoslovanski gospije se počutijo zelo dobro, posebno zmerne cene vzbujajo splošno zadovoljnost. Vreme sicer nagaja, kakor povsod, toda vesela družba ima vedno dovolj zabave. Mariborska zdravniška kapela igra vsak dan in v bližnjih dneh se obeta nekaj lepih koncertov. V splošno zadoščenje gostov se je izvršila te dni izpremenba v ravnateljstvu, ker je moral na zahtevo srbskih in hrvatskih gostov odstopiti bivši nemški ravnatelj, ki ga je naša sl. vlada pustila na krnilu kljub temu, da je imenovala svojega slov. ravnatelja. Tako so morali gospije vlado poučiti, kaj je treba storiti v drž. letovišču. Drugod bi tak

ravnatelj odšel prvi dan, pri nas pa je radi „narcotikov takta in obzirnosti“ cela sezona trpela pod takimi razmerami. Oglašeni je še mnogo gostov z juga in upamo, da se bo letošnja sezona podaljšala daleč v jesen. Kdor želi zdravja in počitka naj obišče naše najlepše drž. letovišče.

kr **Rogaška Slatina**. V ponedeljek 4. t. m. gostujejo v tukajšnji veliki koncertni dvorani člani slov. narodn. gledišča v Ljubljani pod vodstvom režiserja Brtine z dvema kar najbolj uspelima igrama in sicer Strindbergovim „Upnikom“ in Čehovim „Medvedom“. Obe igri sta želi povsod vsesplošno zanimanje in odkrito pohvalo. Nudil se nam bo torej prav lep umetniški večer. Gostovanje se vrši potem še v Radgoni in sicer 5. t. m. in v Ljutomeru 6. t. m.

kr **Celje**. V št. 180. „Jugoslavije“ je bilo poročilo, da se je g. Slavo Modic, znani akad. slikar zaročil z gđ. Paulico Skaberne. Oče gospodične Skaberne izjavlja, da to ni res, temveč da si je neki „prijatelj“ dovolil neumno šalo s tem, da je objavil omenjeno neresnično vest v „Novi dobi in v „Jugoslaviji“.

kr **Iz Celja**. Čuden pojav. Pri zadnjem delavskem štrajku, pretečeni ponedeljek so zopet prišle razne dvomljive eksistence na plan in dvigale glave liki strupenim gadom. Pričakovali so menda, da se je vrnil čas, ko so pod Ochsovo komando po mestu Slovence pretepali in preganjali — pa jim je bilo grozje prekislilo, ter so se raje zopet lepo skrili.

kr **Iz Celja**. Na našem magistratu vlada epidemična bolezen, da se stranke nevljudno sprejemajo. Pravi se, da je treba poslopje, ki je z epidemijo okuženo radikalno snažiti in očistiti ali pa je celo podreti in na novo pozidati, če se hoče bolezen odstraniti. To bode potrebno tudi za celjski magistrat. Poprej smo bili posebno Slovenci od nemškega in nemčurskega uradništva zelo nevljudno sprejeti in ta bolezen je ostala nekako neomejena pod novo egido! Na magistratu je menda tudi preveč gospodičen, kar je menda povod, da se razne zadeve tako hitro rešujejo in da urad tako uzorno posluje.

kr **Poziv zasebnemu uradništvu bivše Štajerske**. Pozivamo tem potom vse zasebne uradnike in uradnice (t. j. vse one nastavljenice denarnih zavodov, trgovine in obrti, industrije ter odvetniških in notarskih pisarn, ki so podvrženi zavarovalni dolžnosti) brez razlike političnega prepričanja, da nam takoj javijo po dopisnici svoj natančen naslov. Kjer jih je v enem podjetju več, store lahko to skupno v pismu. Sestaviti moramo natančno statistiko vsega zasebnega uradništva. V ta namen bomo razposlali takoj, ko dobimo naslove vprašalne pole z vsemi potrebnimi pojasnili glede nadaljnjih korakov. Pokažite, da se zavedate svoje stanovske dolžnosti in da vam je na srcu zboljšanje bednega stanja, v katerem životari še toliko naših kolegov in koleginj. Društvo zasebnega uradništva, Celje, Narodni dom.

kr **Solčava**. Naše poštna razmere so naravnost obupne. Pošta, ki bi morala voziti vsak dan na Ljubno, vozi samo vsak drug dan. Vprašamo pošto ravnateljstvo, ali je to ono ukrenilo, ali pa dela to podjetnik vožnje Knez sam na svojo pest. Poštni voz tudi ni napravljen po predpisih, ampak je nekaj velik zaboj, tako da lahko poleg postiljona sedi samo ena oseba, na zaboju zadaj pa 2 osebi. Za vožnjo turistov torej ni nič preskrbljeno. Tudi pošt-nih znamk ni dobiti in turisti niti razglednic ne morejo odpošljati. Poštar je naročil 5, 10 in 20 vinarke znamke, a namesto teh je dobil 50 in 80 vinarke znamke. To je naravnost škandal. Ker primanjkuje drobiž, bi se tudi za istega rabile znamke. Ali že morebiti tudi znamk primanjkuje? Preskrbite nam tudi telefonično zvezo z Ljubnom. Prometne zveze s kolodvorom na Rečici na Paki so ravno tako slabe, vozovi strahovito dragi; zato le redkokdaj vidimo pri nas kakega turista. Novoustanovljeni urad

za pospeševanje tujkega prometa nujno prosimo, naj se nekoliko pobruga za naše kraje in vsaj v glavnem odpomore navedenim neprilikam.

kr **Brežice**. Ko prideš v Brežice, bodeš ostrmel pred bivšim nemškim hotelom „Zum schwarzen Adler“, raz katerega visi še sedaj velik, krasen črn dvoglavi orel. Take zmaje je opaziti tudi na blagajnah vseh uradov, ki bi se vsaj pokrili s papirjem, če se jih že ne odstrani. Dalje naj se odpravite oni spominski plošči, kateri ste vzdani na tukajšnjem mostu. Upamo, da bode pomagalo.

kr **Za javno telovadbo Sokola v Karlovcu** ki se bode vršila v nedeljo dne 3. avgusta t. l. vlada v Karlovcu in okolici živo zanimanje. Javne telovadbe se udeležijo tudi Sokoli in Sokolice iz Zagreba, Novega mesta, Metlike, Črnomlja, Ogulinja, Dugareze, tako da obeta biti cela prirediteljska manifestacija ujedinjenega Sokolstva. Po javni telovadbi z bogatim sporedom, ki bode tudi s tehnične strani jako zanimiv — karlovške Sokolice bodo izvajale poleg drugega tudi proste vaje za zlet v Prago 1920 — se prične velika ljudska veselica. — Vsi telovadci se opozarjajo, da se vrši poskusni nastop za proste vaje dne 3. avg. ob 10 uri, nastop sam pa se prične ob 15:30 v kleči dekliske šole.

kr **Iz Kočevja**. 23. julij je bil za Kočevce vsekakor žalosten in zgodovinskega pomena. Ta dan sta namreč prišla iz Ljubljane dva brezsrčna gosposda, ki sta vzela nemškemu „Turnvereinu“ zastavo in je prenesla v Ljubljano, v državni muzej. Za Kočevce nad vse žalosten prizor je med drugimi opazoval tudi znani Jonke ter dolgo gledal za vlakom, ki je odpeljal nad vse priljubljeni prapor. Od tega dne so se njegove do tedaj zmago-slavne Napoleonove poteze spremeni-le nekako bolj v premaganega Vilhema. Res eden udarec za drugim. Z republiko ni nič, avtonomija je v vodo padla, sedaj pa je še prapor šel iz Kočevja. Pa nikar še ne obupajte Kočevci. Sliši se namreč, da vas name-rava nemška Avstrija povabiti v „Mar-rijo Zeli“ k reviziji mirovne pogodbe, ter so v to svrhu baje že določeni Jonke, Arko, Schädinger in Stöckl pod predstvom Mondajš Jožeta. Mogoče pa vendar tam enkrat pade iz zelene mize kaka drobtinica za vas.

kr **Iz Loškega potoka**. V nedeljo dne 20. t. m. priredil je pevski zbor iz Sodražice v korist invalidom koncert, kateri se je vzlic raznim zaprekam, vrlo dobro obnesel. Vse točke sporeda so solisti, spremljevalci glasovirja, kakor tudi oba zbora izvršili v splošno zadovoljnost in največjo pohvalo navzočega domačega in tu-jega občinstva. Prostorna šolska soba bila je vsa zasedena, le žal, da nas razen sosedov iz Drage drugi niso mogli posetiti, ker je bil koncert šele v soboto 19. t. m. napovedan. Vzrok temu je pa bil naš dobri prijatelj župnik Škulj iz Dolenje vasi. Prosili smo ga še v ponedeljek 14. t. m. br-zojavno, da nam za prireditev kon-certa odstopi „svojo“ dvorano (katera je pa s potoškimi žulji zidana). Šele v petek dne 18. t. m. nam je pa od-govoril, da je „nemogoče“, dasiravno smo mu sporočili, da bode prireditel v korist invalidom. Pripraviti smo torej morali šele zadnji trenotek šol-sko sobo, kar nas je stalo mnogo časa in dela. Hoteli so nam ne ozi-raje se na blagi namen prireditel pre-prečiti, to pa zato, ker so pri kon-certu sodelovali „Sokoli“ in „Soko-lice“ iz Sodražice in je istega prire-dila podružnica sv. Cirila in Metoda v Loškem potoku. Navzlic temu smo odposlali danes poverjeništvu za so-cijalno skrbstvo znesek 437 K, kateri je deloma vstopnina koncerta, deloma pa prispevki domačih rodoljubov in Posojilnice v Travniku. Najlepša hvala solistom, spremljevalcem, pevskega zboroma iz Sodražice, osobito njega pevovodji, ter vsem udeležnikom kon-certa, kateri vsi so pripomogli, da je postalo „mogoče“, dasiravno je bilo „nemogoče“. Glede dvorane se pa že še o drugi priliki pomenimo z gosp. Škuljem. Potoški invalid.

Dnevne vesti.

dn „Resen memento.“ Na naš članek se nam poroča s poučene strani, da pripadniki zasedenega ozemlja morejo tudi dalje služiti, da torej niso takorekoč na cesti vrženi. Drugo vprašauje pa je, kaj naj počne in kako naj se obleče z 80 K listi, ki n. pr. vsled oslabelosti ali bolezni ali kakega drugega razloga ne more več vršiti naporne vojaške službe. Za te reveže bi se pač morala pobrigati naša vlada, da jim z gmočno podporo ali nakazilom kake službe olajša njih nadvse bedni položaj. V takih slučajih na dan s „človekoljubjem“, gospodjel Glede plač naših in srbskih vojakov nam poročajo z iste strani, da dobivajo z dokla-dami vred mesečno

naši Srbljanci

	na fronti	v zaledju
prostak	67 80 K 10 din.	7 50 din.
poddeset.	68 — K 20 din.	10 — din.
desetnik	72 — K 20 din.	10 — din.
četovodja	76 50 K 20 din.	10 — din.
narednik	84 — K 30 din.	15 — din.

Ker se računa dinar 3 K je plača srbskih vojakov enaka plačam naših. Plače imajo res srbski nekoliko višje, a imajo samo 20 K mesečne doklade medtem ko imajo naši 60 K mesečne doklade. Skrbelo se bo, da se bodo plače vojaštvu redno izplačevale.

dn **Ravnateljstvu državnega učiteljskega v Ljubljani**. Podpisani se tem potom kar najsrčneje zahvaljujejo gospodu ravnateljstvu državnega učiteljskega v Ljubljani za njegov pravični in možati nastop v prilog nas ubogih primorskih pregnancev, dijakov in di-jakinj III. zaposlovalnega tečaja go-riških učiteljskih v Jugoslaviji z dne 19. t. m. Da, gospod ravnatelj, Vi ste bili oni mož, ki ste se, ne boječ truda in skrbi človekoljubno očetovsko za-vzeli za nas uboge pregnance dijake in dijakinje goriških učiteljskih ter nam omogočili nadaljevanje naših študij, ki bi bile brez Vaše blagonaklonje-nosti morale prenehati. In zopet ste Vi oni neustrašen naš dobrotnik, ki se zavzame za naše pravice, koje se nam od gotove strani odrekajo. Zato pa bodite zagotovljeni gospod rav-natelj, da Vam naša hvaležnost ostane trajna, pa naj se bomo nahajali kjer-koli. Res je, da smo vsled vojne, ka-tera je bila za nas pregnance najbolj kruta, nekaj zamudili v naših študijah, gotovo pa ne bi v poučevanju za-ostajali za absolventi gimnazij in realk, katere se nam prednjači. Kajti mi smo oni naraščaj, ki je v najtežjih časih z največjimi žrtvami in šikanami od vseh strani gojil veselje do učiteljstva in ne morda kot se bo danes izjavil marsikdo, le ker so naši predniki in stanovski tovariši s trdom in naj-večjim naporom prišli do svojih delnih pravic. Ravnotako moramo povdariti Vaše besede, gospod ravnatelj, da ako kdo zasluži ovaževanja, smo to gotovo v prvi vrsti mi pregnanci glede za-služka, kakor je to že pred časom nazajal naš zaslužni primorski poslanec gospod dr. Dinko Puc. Proseč Vas gospod ravnatelj, Vaše nadaljne blago-naklonjenosti se Vam še enkrat kar najsrčneje zahvaljujemo tretjeletniki goriškega zaposlovalnega tečaja.

dn **Uradniki in uradnice de-narnih zavodov** se opozarjajo na skupščino Društva zasebnega urad-ništva Slovenije, strokovna skupina de-narnih zavodov Ljubljana, ki se vrši v nedeljo, dne 3. avgusta t. l. ob 9. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Zbo-rovanje je velevažno in vsled tega polnoštevilna udeležba zelo priporoč-ljiva. Odbor.

dn **Draginja na Dunaju**. Du-naj, 29. julija. (ČTU.) Vsled prepovedi takozvanega prometa z nahrbtniki so v dunajskih restavracijah poskočile cene mesnih jedi za 10—12%. V go-stilničarskih krogih se agitira za osem-dnevno stavko gostilnic kot protest proti prepovedi prometa z nahrbtniki.

dn **Civilno pravdni red za Bos-no in Hercegovino**. Iz Sarajeva po-čajo: Zemajstka vlada namerava skli-cati enketo, ki naj prouči reformo pravnega reda za Bosno in Hercego-vino.

dn Zdravstvene vesti. Belgrad. 30. julija. Ministrstvo za narodno zdravje je izdalo novo naredbo o ustrojitvi zdravstvenega sveta za naše kraljevstvo. Po tej uredbi bo sestavljen zdravstveni svet iz 25 rednih, 9 (izrednih) članov in 11 namestnikov. Rednih članov mora biti: iz Srbije 7, iz Hrvatske 5, iz Slovenije 4, iz Vojvodine 3, iz Bosne in Hercegovine 3, iz Dalmacije 2, iz Črnogore 1. Namestnikov mora biti: za Srbijo 3, za Hrvatsko 2, za Slovenijo 2, za druge dežele po 1. (Ldu.)

dn Mladinsko gibanje. Izšla je 2. in 3. št. dijaške revije „Preporod“. Iz vsebine posnamemo sledeče: Zdenko Knez: Naša pesem. — Članek „Ob sklepu šolskega leta“ nam podaja kratek, strujen pregled delovanja JDZ. — Dr. Iv. L. razpravlja v svojem članku o narodnih in človeških nalogah dijakov v počitnicah. — Terec Subić: Upodabljalna umetnost na Kranjskem v prejšnjih stoletjih. Dr. Iv. L.: Dijaški svet. — Poslovni red Jugoslovanske dijaške Zveze. — Janče Novak: Načrt, po katerem skušamo organizirati celokupno jugoslovansko dijaštvo, visoko in srednješolsko. — S. K.: Pregled politične ekonomije. — M. H.: Poizkus predloga k reformi šolstva. — Generalna skupščina JDZ. V času, ko je vsakemu uvidnemu človeku jasno, da je nujno potrebno, da se naše šolstvo modernizira in reformira, je dolžnost vsakega činiteља, ki je s šolstvom v zvezi, da se ozira tudi na mnenje mladine. Tega bode pa najlažje spoznal s čitanjem dijaških listov. Pa tudi za ostale kulturne delavce in vse one, ki jim je blagor mladine pri srcu, bo ostal list „Preporod“ trajne vrednosti — vsaj bo poleg svoje informativne strani ostal živa slika bojev, ki jih danes bojuje mladina za svoje pravice. Cena posameznim številkam je K 1-50; naročja se pri uredništvu „Preporoda“, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.

dn Poziv. Kapetan Kajner pribojnik pri nad. bataljonu prejšnjega pešpolka št. 87 je oddal pri preobratu imovino nekega Vaupotiča nadomestnemu bataljonu celjskega pešpolka v shrambo. Če ravno se je vse potrebno ukrenilo, da bi se imejitelj v svrhu prevzela javil pri podpisnem uradu, se do danes nikdo ni javil. Občinski in župniški uradi se prosijo za razglasitev, da se naj posestnik oddanega denarja za prevzete pri gospodarskem uradu Celjske pokupske okružne komande javi. — Vojno dopolnilno poveljstvo SHS Celje.

dn Sedemdesetletnica zgodovinarja Vekoslava Klariča. 28. t. m. je slavil hrvatski zgodovinar V. Klarič sedemdesetletnico svojega rojstva. Rodil se je 1. 1849. v Garčinu pri Brodu ob Savi. Klarič je že mnogo let profesor občne zgodovine na zagrebškem vseučilišču.

dn Družina Hočevar, ki je prišla pred kratkem iz Nemčije v Jugoslavijo se išče. Naslov naj se odda v upravi „Jugoslavije“ v Celju.

dn Za invalide in vdove padlih junakov naše koroške-štajerske fronte, nabralo je okrajno glavarstvo v Mariboru svoto od 1749 K 76 v. V imenu teh revežev zahvaljuje se Brambni odsek dravske divizijske oblasti.

dn Marchtrenk. Lepe pozdrave pošiljamo iz nemško-avstrijskega ujetništva vsem znancem in prijateljem fanije ljubljanskega pešpolka: poddeset. Bohinc Ivan Medvede, deseti Korošec Ivan Loke pri Kamniku, Lubej Rudolf Ljubljana, Prestor Metod Šiška (Ljubljana), četovodja Krištof Ignacij Višnja gora (Litija), pešci: Tehovnik Jer. Ledje pri Medvodah, Ferlič Feliks Sora (Ljubljana), Subić Ciril Poljane nad Škofjo Loko, Jelovčan Alojzij Vlaka nad Škofjo Loko, Pajk Stanko Ljubljana, Stenovnik Jak. Poljane nad Škofjo Loko.

dn Brezplačna vožnja na železnicah za invalide. Vojnim invalidom je dovoljeno, da morejo potovati brezplačno po vsi kraljevini. Železniške postaje jim bodo izdajale brezplačno vozne listke, ki se postavi v račun ministrstvu za socialno politiko.

Ljubljanske vesti.

1 Neprilike vračajočih se Amerikancev. Težak je sedaj še povratek iz Amerike v domovino. Pred nekaj dnevi je dospelo v Ljubljano po dvamesečni vožnji iz Amerike okoli 30 Slovencev iz zasedenega ozemlja. Povsod so imeli sitnosti, a največje tu v Ljubljani, ker morajo čakati na dovoljenje italijanske misije. Pred pragom v domačo hišo pa jim je svobodni vstop zabranjen.

1 Prva poroka oslepelega vojaka v Ljubljani se bo vršila dne 3. avgusta v cerkvi sv. Petra ob 8. uri. Med službo božjo bo pel oddelek različnega ljubljanskega pevskega zbora. — Zenin je oslepel vojak Jakob Debeljak, doma pri sv. Florijanu nad Škofjo Loko, nevesta pa gđ. Francka Belič, hči spoštovanega posestnika g. Lovrenca Belič z Brda pri Viču. Poročil ju bode vojni kurat Fran Bonač. — Nevesta je pravo „slovensko dekle“, ki bode vojaku-slepcu zvesta družica v življenju. Lahko rečemo, da bodo zeninu ob njeni strani dnevi življenja jasni in veseli, ne črni in temni kakor mu jih je zapisala krvava vojska, ko mu je pritisnila na oči pečat slepote. Čestitamo ženinu-slepcu, mlada nevesta pa življal!

1 Razstavljen umotvor. Naš domači umetnik akademični kipar in profesor Al. Replč na državni obrtni šoli v Ljubljani, je izvršil pravkar krasen relief „Marija pomaga z Jezuskom“. V plošči iz kararskega marmorja je vdolbljen polukrog in v tem polukrogu zazre gledalec čudovito lepo izraženo obličje božje Porodnice z detetom v naročju, sedečo v oblakih. Kakor znano se odlikujejo vsa Replčeva dela po lepi koncepciji, ki vpliva prijetno tudi na gledalca — lajka. To najnovejše delo je v četrtek, petek in soboto, vselej od 9—11 ure dopoldne v kiparskem ateljeju naše državne obrtne šole brezplačno na ogled.

1 Ali smo govorili gluhim ušesom, kali? Kakor znano, posluje v Ljubljani pisemska cenzura, da pregleduje vso iz inozemstva (izven Jugoslavije) nam prihajajočo korespondenco in ravno tako vso od nas v inozemstvo (izven Jugoslavije) naslovljena pisma, dopisnice itd. Iz Ljubljane smo pognali že precejšnjo število zagrizenih Nemcev, ki s svojimi somišljeniki, kar se jih je potuhnilo med nami, nemoteno korespondirajo. Nemoteno, pravimo, ker pri ljubljanski cenzuri sedi v narodnem oziru zloglasni dr. Mlekuž, ki pušča — kakor se nam iz gotovega vira poroča — dr. Egerjeva, dr. Binderjeva in dr. taka pisma nepregledana z mirno vestjo naprej. Dr. Mlekuž bi ne bil nikdar nameščen v Jugoslavijo, najmanj pa pri cenzuri, da nima zaščitnika pred seboj, kateremu je menda dr. Mlekuž več kakor vsa Jugoslavija. Zdaj smo že v tretjič na tem mestu pošlati. — V četrtek pa pridemo s kolom!

1 Tatinska smola. Kakor smo že poročali je policija prišla v soboto preteklega tedna Josipa Šolarja, baško ko je hotel pobegniti z v Götzlvi trgovini nakradenim blagom. Še isto noč so aretirali njegovega tovariša J. Klobasa, pri katerem so tudi našli nekaj Götzlve obleke — v nedeljo pa se je posrečilo prijeti še tretjega iz njihove tatinske zveze, nekega Jos. Žerjale, tako da so sedaj vsi trije na varnem.

1 Umrl je v Ljubljani znani fotograf in posestnik g. Avg. Berthold in g. Franc Legat, nadsprevodnik drž. ž. v pokoju. N. v m. p.!

1 Opozorjanje na današnji oglašitveni Meinl. Podrobneje v oglašitvi.

1 Doličnik, ki je 20. julija na Školski veselici v Štepanji vasi pomotoma vzel sprehajalno palico z monogramom I. L. naj jo nemudoma vrne na naslov I. Lončar, Sv. Petra c. 36.

1 Filatelistični klub za Slovenijo v Ljubljani. Klubovi sestanki se ne bodo vršili več v sobotah, ampak vsako drugo sredo. Prihodnji sestaneček bode v sredo, dne 6. avgusta

t. l. ob 20. uri v gostilni pri „Mraku“ Rimska cesta. Odbor.

1 Motenje nočnega miru. Človek pride truden od dnevnega dela domov, da bi se spočil in naspal — a gotovi ljudje, ki imajo vedno časa in denarja dovolj, ne privoščijo niti nočnega počitka. Najhuje v tem oziru je menda v Šiški in na Starem trgu. Od 11 ure naprej pa pozno v jutru se vleče družba za družbo in kruli in razgrajajo, da je človeka strah. Včasih je stal kje kakšen stražnik, sedaj ga menda ni. Policijsko ravnanje prosimo, da stopi nočnim razgrajanjem na prste, da bomo že enkrat imeli mir ponoči.

1 Orlovski akademija se vrši danes v veliki dvorani „Ljudskega Doma“ s sledečim sporedom: 1. Telovadba Orlic in Orlov. 2. Rajalni in telovadni plesi. 3. Marmornati kipi. Začetek ob 8. uri zvečer.

1 Strelne vaje na tukajšnjem vojaškem strelišču se zopet prično. Občinstvo se opozarja, da ob takih dneh v lastnem interesu ne hodi po Golovcu. Komanda mesta Ljubljana.

1 Sokol II priredi v nedeljo dne 3. avgusta v romantičnem Hribarjevem gaju, po dolgem prisiljenem odmoru, zopet svojo javno telovadbo. Ta prireditel pokaže neumorno delo društva, ki ga je vršilo v tem kratkem času. Torej v nedeljo vsi v Hribarjev gaj. Zdravo!

1 „Zveza poštinskih organizacij v Ljubljani“ pozivlja vse člane pevce, da se polnoštevilno udeležujejo pevskega vaja pri „Zvezi jugoslov. železničarjev“ v Narodnem domu in sicer v ponedeljkih in četrkih ob 20. uri. Pripravlja se veselica poštinskih nameščencev.

1 Ruski kružok v Ljubljani povzame v kratkem svoje delovanje v veliko širšem okviru ko doslej. Odbor vabi vse prijatelje Rusov k vstopu v društvo. Članarina znaša mesečno 1 krono. Prijavitelj se je pismeno na Ruski kružok v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3. Dan občnega zbora se razglasi v časopisju. Članarina se bo pobrala pozneje. Za odbor: Terezina Mihajlova dr. Jenkova.

Zadnje vesti.

Ministrska kriza.

Belgrad, 1. avgusta. „Epoha“ piše: Kriza je neprestano v stagnaciji. Odnosaji so napeti in vlada ne navadno razpoloženje zaradi odhoda ministrskega predsednika Protiča v Zagreb. V političnih krogih vlada velika nervoznost in nezadovoljnost zaradi nerešenja krize. V krogih današnje opozicije vlada prepričanje, da radikalci ne mislijo preiti v opozicijo, kakor se je govorilo v radikalnih krogih. O osebnih vprašanjih se ni še ničesar govorilo. (Ldu.)

Belgrad, 1. avgusta. Današnja „Pravda“ piše: V publikli se opaža velika depresija zaradi tega, ker se je v teh dneh pojavila kriza kabineta. Smatra se, da je to velika pogreška, ker so naši zunanji dogodki preveč kritični. V vseh krogih vlada enodušnost, da je treba za vsako ceno ohraniti koalicijo. (Ldu.)

Belgrad, 1. avgusta. Današnja „Pravda“ poroča: Dr. Potočnjak pomaga g. Protiču v Zagrebu. Namen g. Protiča je končno utrjen. Dvorni maršal Balugžić je včeraj obiskal ministra dr. Korošca, Marinkoviča, Davidoviča in Trifkoviča. — Regent ministrov še ni konsultiral. Demokratska zajednica je imela včeraj popoldne dolgo sejo. (Ldu.)

Belgrad, 1. avgusta. Današnja „Pravda“ piše: Skupina dr. Korošca, kakor tudi neodvisni radikalci in predstavitelji parlamenta smatrajo, da je treba zopet sestaviti koalicijsko vlado. To je pa mogoče, če bi ostal gos. Protič še nadalje v vladi. Demokrati bi odšli v tem slučaju v opozicijo. Če bi bila vlada radikalna, bi dr. Korošec delegiral v vlado samo enega člana svojega kluba. Če bi pa bila poverjena sestava vlade demokratom, bi tudi sam stopil v vlado. (Ldu.)

Nova vlada na Madžarskem.

Ldu Budimpešta, 1. avgusta. (OKU) V današnji popoldanski seji budimpeštanskega centralnega delavskega sveta je revolucionarni vladajoči svet sovjetske republike podal svojo demisijsko. Vlada je prevzela čisto socialistična vlada pod predsedstvom ministrskega predsednika Julija Beidla. Člani vlade so: ministrski predsednik Beidl, notranji minister Karl Payer, vojni minister Josip Haurich, vnajni minister Peter Agoston, naučni minister Aleks. Garbai, pravosodni min. Ernest Garamy, poljedelski min. Josip Takacs, fin. minister Micklis, minister za trgovino in obrt Anton Dovesak, minister za prehrano Franc Knittelhofer. Nova vlada je proklamirala izjavo, da smatra za svojo prvo nalogo vzdržanje notranjega reda in uvedbo obravnave z entento.

Italijanske čete na nemško-avstrijski madžarski meji.

LDU. Dunaj, 1. avgusta. (Dun. KU.) Listi poročajo: V parlamentarnih krogih se čuje, da stoje italijanske čete na nemško-avstrijski ogrski meji. Ob Litvi so postavljeni italijanski bataljeri kot straže. Civilno prebivalstvo je moralo v tej pokrajini zapustiti sela, ker je določena cela italijanska divizija za stražo na meji. Italijanske straže so že zasedle most iz Wampersdorfa v Wimpasing.

Še nas niso pozabili.

Lyon, 31. julija. V četrtek jutraj je zborovala tudi komisija za jadranske probleme.

Obsedno stanje v Chicagu.

LDU. Saint Germain, 1. avg. (Dun. KU.) V Chicagu se je radi plemenskih bojev proglasilo obsedno stanje. 7000 vojakov dveh milicijskih polkov je zasedlo mestni del, kjer bivajo črnici.

Amsterdam, 1. avgusta. (Dun. KU.) „Telegraph“ poroča, da se nadaljujejo nemiri zamorcev v Chicagu, dasi je mobiliziranega 8000 mož vojaštva. 200 oseb so aretirali. V Chicagu ne dela noben zamorec več. Mnogo črncev je zapustilo mesto.

Gospodarstvo.

g Avtonomni carinski tarifli. Z ozirom na pritožbe, ki ste jih priobčili v naših dnevnikih proti visoki avtonomni carinski tarifi, Vas vabim podpisana zbornica, da ji za bližnjo konferenco za revizijo sedanje carske tarife blagovolite poslati sledeč informativni material: 1. Katere predmete, odkod in v kakšnih množinah ter po kakih cenah morate uvažati Vaš obrat? 2. Koliko odstotkov je podražila srbska avtonomna carina in sicer a) gola carina brez 320 odstotkov pribitka in brez drugih pristojbin, b) carina s pribitkom 320 odstotkov, c) carina s pribitkom 320 odstotkov in drugimi pristojbinami vred dobavne stroške teh predmetov, posamezno po predmetih. 3. Kakšno carino predlagate brez škode za Vaš obrat, podretno za posamezne predmete z utemeljevalnimi razlogi. 4. Predloge, katere stavite glede uvozne carine tujih tiskarskih proizvodov, podrobno utemeljeno po posameznih predmetih. Dalje blagovolite navesti v odgovoru tudi druge morebitne podatke, ki niso obseženi v gornjih vprašanjih, ki pa so po Vašem mnenju važni, da jih zbornica za Vašo stroko zastopa. Za informacije v sedaj veljavni carini je interesom v zbornični pisarni srbski carinski zakon na razpolago. Dopolniti se ne more, ker zbornica razpolaga samo z enim iztisom in jih več vkljub prizadevanju ni mogla dobiti. Izjavo blagovolite poslati čimprej, ker je zbornici stavljen jako kratek rok za izjavo. V Ljubljani, dne 27. julija 1919. — Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Epizoda grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(46. nadaljevanje.)

»Da,« je odvrnil Rudolf, »toliko bo zadostovalo za dva dni, potem jo pa obiščem sam.«
»Spoznai boš, da ti je ne bo težko pregovoriti.« sem rekla ter mu povedala ves razgovor, ki sem ga bila imela z gospo Večero.

Prestolonaslednik se je nasmejal. »Kako iznajdljivo mater ima Marija,« je pripomnil. »Sedaj, Marija, pa moraš iti... Ali hočeš malo vina?... Uboga sestrična, vsa potrta si videti.«

Odklonila sem vino. Še vedno sem jokala, vendar sem si želela odtod. Bila sem v grozovitem stanju živčne utrujenosti in izčrpanja, in čuti so mi bili docela onemeli. Edina moja želja je bila oditi odtod.

Zdajci me je Rudolf prijel za roko. »Ne ločiva se v jezi, Marija,« je prosil. »O, da bi samo vedela, kako nesrečen sem... Nemara se bo vse dobro končalo... neki dan. Obljubi mi, da boš zvesto izpolnila zaupano.«

»Obljubljam,« sem rekla s pridruženim glasom. Cesarjevič me je potegnil k sebi ter me objel. Nato me je poljubil prvič in poslednjič.

Stopala sem preko predsobe, kakor da bi sanjala in sem se iznova znašla v krokarjevem bivanju. Loschek me je molče peljal nazaj čez streho ter po stopnicah dol do vrat. Ko so se zaprla, mi je bilo, kakor da bi bila pustila večji del svojega življenja za seboj.

Dospevši do tja, kjer je čakal izvošček, sem ga našla, ko je jedel s sirom obložen kruh, konji so imeli vreče s krmo obešene na glavi. Očividno je pričakoval, da bo moral dolgo čakati.

Kočijač, ki me je vozil leta in leta, je bil ves prepaden spriču moje tolikanj izpremenjene zunanjosti; jaz pa sem mu hitro povedala Rudolfovo naročila ter mu izročila bankovce. »To je veliko preveč, da se potroši za eno žensko,« je pripomnil; »jako draga ljubavna zadeva to, ki velja prestolonaslednika petsto goldinarjev.«

Odpeljala sem se bolj mrtva kakor živa; s strahovitim naporom pa sem zbrala svoje moči in ko sem dospela v Radeckovo prodajalno na Kohlmarktu, se je vse izvršilo, ne da bi vzbudila kako sumnjo. Kazala sem veliko skrb in strah, ko so sporočili, da Marije ni nikjer, in odhitela iz prodajalne. »Peljite me v palačo Večerov, kolikor hitro morete,« sem velela z razločnim glasom.

Štirinajsto poglavje.

V palačo Večerov sem dospela v nadvse nezavidljivem duševnem stanju. Čutila sem se v resnici bolno in kolena so se mi šibila, ko sem stopala po stopnicah. Okusen vonj dobro kuhane hrane je zaduhel iz obednice, ko mi je Hana prišla naproti. »Mama je bila tako lačna, da sva pričeli brez vas,« je rekla; ko pa je videla, kako pobita sem bila, je umolknila in čakala, da se jaz oglasim.

»Hana... prosite mamo, da pride k meni... Ne izgubljajte niti trenutka.«

Odšla sem malone mehanično v kadilno sobo ter se vrgla na divan, skoraj ne da bi vedela, kaj delam. Vrata so se odprla in gospa Večera je prihitela v sobo s prtičem v roki. »Kaj pa se je zgodilo, ali ste bolni?« je vzkliknila.

»Marija je pobegnila; prišla sem nazaj brez nje... Komaj sem izpoznala svoj glas, ko sem izpregovorila te tako usodepolne besede, in z nekako strahovito zamaknenostjo sem zrla na baronico, da bi videla, kako bo ta vest vplivala nanjo.«

Gospa Večera je prebledela, se vgriznila v ustnice in je rekla z brezbarvenim glasom:

»Bla sem prepričana, da bo storila kaj blaznosmelega.«

(Dalje prihoduje.)

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K,
vsaka nadaljna beseda 30
vln. - Dopisovanje in ženitne
ponudbe po vsaki beseda 1 K.

Prodaja se:

Priporoča se partija damskih nogavic, bel in črn sukanec znamka pismo in veriga pri tvrdki Jos. Petelinc, Ljubljana.

Velika omara belo pleškana, tridelna, se prodaja. Ulica Stare Pravde 1/I. 1094

Zložljivi stoli in nekaj miz se prodajo. Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31. 1083

Kupi se:

Vreče, razne velikosti in kakovosti, se kupijo. Naslov pove I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Kupim motorno kolo kakor tudi eno garnituro pnevmatike za motorno kolo 26x2 1/2. Ponudbe na Martin Pleterški, Cerkije, Dol. 1080

Sveže maline se kupujejo v vseh množinah. Ponudbe na: Destilacija esenc, in izdelovanje sokov. Potnik Srečko, Ljubljana, Stomškova ulica 27.

Vinske sode 50-500 l vsebine kupim. - Ponudbe na upravnštvo pod »Vinski sodi«.

Službe:

Išče se gospodinja zmožna slov. in nemške steno-grafije in strojepisja kot pomožna, eventualno tudi kot samostojna moč. Gospodične ki so bile že pri kakem trgovskem podjetju, imajo prednost. Ponudbe z zahtevo plače pod »Samostojna moč« na upravo lista. 1091

Razno:

Išče se boljši gospod kot sostanovalec. Ponudbe na upravnštvo lista.

Popravila žepnih ur in zlatnine sprejema F. ČUDEN sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 925

Iščem trgovino v najem z opravo in zalogo ali brez zaloge na deželi, v trgu ali mestu v Jugoslaviji, najraje pri kakih velikih fari brez konkurence. Naslov pove upravnštvo. 1035

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Znanja želim z dobrosrčno, pošteno gospod čno v svrhu skorajšnje ženitve. Ponudba pod »Jesen«, pošto ležeče, Ljubljana. 1092

ZIVO APNO

1 vagon se takoj odda. Naslov pove upravnštvo lista.

Kupim ovčjo volno

in prosim ponudbe.

E. KOCBEK
Kranj.

Pozor!

Žitne odpadke, dobro pičo za perutnino in drugo živino, razpošilja po povzetju z vrečo vred po 70 kg, postavljeno na štaclo v Celju po K 50.-, Umetni in valjni mlin Jos. Kürbisch, Celje.

Kosti

kupi vsako množino po najvišji ceni trgovina
T. Confidenti v Celju
Zavodna.

Zidarske čopiče

kakor tudi konjske žimnate krtače ima zopet v zalogi po nizki ceni

Iv. N. Adamič
Ljubljana.

Nudim po najnižji ceni 100 metrov fine

črne svile

45% široka ter črn in pisan svilen trak.

OSVALD DOBEIC
Ljubljana, Martinova c. 15

Erdal kremo SI

nudim na debelo

Osvald Dobeic
Ljubljana,
Martinova cesta 15.

Čreslo

smrekovo, 1a, 2 vagona, se odda. Naslov pove I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Stari trg

Izvršuje tiskovine vseh vrst, kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, usporedne tabele, računa, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice, računske zaključke in vsa v to stroko spadajoča dela okusno in ceno.

Iščejo se strugarski in ključavničarski mojstri.

Ponudbe na Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

VREČE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko).

Josip Jug

stavbeni in polihstveni pleskar in ličar

Rimska cesta št. 16
naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom.

Izvršitev točna. Zmerna cena. Za vsa izvršena dela jamčim 2 leti.

VINO

rizling in črno dalmatinsko od 56 l naprej ter sadjevee in kisle vode se razpošilja po najnižji ceni od podjetja

SILVA VRELEC Guštanj

Kupijo se stari zamaški.

Dr. Milan Dan Orelly

advokat

Beograd, Kneginje Ljubice 2.

Korespondenca v srbskem, hrvatskem, nemškem in madžarskem jeziku.

Ia apno

dobavlja takoj

Simon Stössl, apnenica
Galicija (Koroška).

!! Trgovci z barvo in kolonijalnim blagom !!

Oferiram vsako količino temeljne krede (Grundkreide, Stritzl, „bilis“); oddam cele vagone po zelo ugodnih cenah. Iščejo se dobro vpeljeni zastopniki. Zahtevajte vzorec. Brata Berger, Brod, poštini predal.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženir.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Mišerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Glavnica: 200,000.000 kron.

Rezerve okrog 150,000.000 kron.

Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Prešernova ulica 50 v lastnem poslopiju.

Prodaja in nakup vrednostnih papirjev; borzna naročila; sprejem in oskrba depotov z vestno revizijo žrebalnih efektov; samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom strank; krediti in predujmi vsake vrste; inkaso in eskont-menic; nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva; potovalna kreditna pisma; sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči račun, itd.

S. Potočnik

krojaški atelje za dame in gospode

Selenburgova ulica 6, 1. nadstr. na desno.
v Parizu akademično izprašan.

Izdeljuje najmodernejše kostume, jesenske plašče za dame, najmodernejše obleke za gospode na zahtevo v osmih dneh.

Posebna delavnica za obročanje površnikov in oblek za gospode!

Radi prevelikega dela v sezoni se prosi cenjene dame in gospode svoja naročila že sedaj vpslati.

Mlatilnice,

vrtila, čistilnike, slamoreznice, mline za moko in sadje, pluge, brane, transmisijske droge za vretena in vse poljedelsko orodje ima v zalogi stara domača

Trgovina z železnino **Fr. Stupica**,
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.

Novo otvorena fabrika šeširai kapa

u Sarajevu.

Javlja pošt. trgovcima iz mesta i sa strane, da je otpočela svoj rad, i da imade na stovarištu uvek gotove letnje kao i zimске robe. Naručebe izvršuje brzo i tačno. Cene solidne. Moli za poverenje kao i naručebe. S poštovanjem

Nikolić i Papaj

Mašičeva ulica broj 3, Novo Sarajevo.

JULIJ MEINL, UVOZ KAVE IN ČAJA
LJUBLJANA
Fino francosko olje prmissima
Vinski kis
Čokolada in kakao
Sardine najboljše vrste
Kond. mleko s sladkorjem
Fino desertno vino Malaga
1 liter K 24.—
Rum — Cognac
Likerji
Marmelada
Keksi
Riž

Razpošljaja po celem kraljestvu od 5 kg naprej franko. - Cene nizke. - Na debelo popust. - Ceniki se sedaj ne razpošiljajo.

Mehanična delavnica
za pobakranje in poniklanje ter za vsakovrstna popravila v mehanični stroki
Glince 74, Škrlova kovačnica.

METLE
z metlišči, krtače iz sirka za ribanje nudi trgovcem postavljeno
VELIKA GORICA
Prva Hrvatska Tvorница metala, Velika Gorica.

Kupujem
staro lito železo
vsako množino.

Ponudbe pod šifro „LITO ŽELEZO“ na upravnishтво.

Ko treba?

Pšenice, kukuruza, zobi (ovsa), ječma, kaše (Gersti), pržena ječma, pakovano po uzorku Kneipa i otvoreno, masti, suhog-mesa, sve vrsti zemaljskih proizvoda.

Jovanović i Tomić, Mitrovica
(S R E M.)

Rudolf Rus, Kranj
priporoča svojo bogato
zalogo ur
briljantov, zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Postrežba točna in solidna.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Poziv k upisovanju novih delnic.

Redni občni zbor je dne 5. maja t. l. zaključil na temelju dovoljenja deželne vlade, da zviša delniško glavnico
od K 15,000.000.— na K 20,000.000.—

z izdajo **12.500 novih delnic v nom. znesku K 5,000.000.—**

in je pooblastil upravni svet, da določi po svojem prevdanku rok in način izdaje novih delnic.

Upravni svet je na podlagi tega pooblastila sklenil, razpisati subskripcijo pod sledečimi pogoji:

- Upisovnanje se vrši od 1. do 31. avgusta t. l.
 - pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru;
 - pri Živnostenski banki v Pragi in vseh njenih podružnicah;
 - pri Hrvatski trgovinski banki v Zagrebu in njeni podružnici v Osijeku;
 - pri Hrvatski zemaljski banki v Osijeku in vseh njenih podružnicah.
- Od 12.500 novih delnic à K 400.— nom. v skupnem znesku K 5,000.000.— se prepusti dosedanjim delničarjem 9.375 komadov in sicer v razmerju na 4 stare 1 novo po K 650.—, plačljivih na enkrat najpozneje do 31. avgusta t. l., več 5% obresti od nom. K 400.— od 30. junija 1919 do dne plačila.
Ostalih 3.125 delnic se ponudi drugim reflektantom po K 800.— za komad, več 5% tekoče obresti od nom. obresti od nom. zneska K 400.— od 30. junija do dne plačila, proti takojšnjemu plačilu.
- Nove delnice bodo opremljene s kuponom za II. semester deležne polovice čistega dobička za l. 1919.
- Pri upisovanju se morajo predložiti v navedenem roku plašči starih delnic subskripcijskim mestom v svrhu označbe, da je pravica do opcije izvršena, dočim imajo imetniki delnic iz zadnje emisije, katerih oddaja vsled tehničnih zaprek še ni bila mogoča, pravico do opcije v določenem subskripcijskem roku na podlagi tozadevnih pismenih priglasnic in začasnih potrdil o plačanih delnicah.
- Ažijski kurzni dobiček od novih delnic se po odbitku stroškov in kolekovne pristojbine uporabi za ažijski rezervni fond banke.
- Proti vrnitvi začasnih potrdil se bodo nove delnice tekom meseca januarja 1920 izročile subskribentom.
- Reparticijo delnic za nedelničarje si pridržuje upravni svet, toda v prvi vrsti se bodo upoštevali oni subskribenti, katerim pri zadnji emisiji ni bilo mogoče dodeliti polnega števila upisanih delnic.

Ljubljana, 21. julija 1919.

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke.